Gizem URAL | Mertcan GÜLER | Enes EKER | Zeki TUĞA | Özgür HAMAL | Ziya SÜMER | Yasemin ÖZKANLI

Hazine

MEB • AGS

TÜRKİYE GENELİ

2

ÇÖZÜM

dizgikitap
dizgikitap.com

Bu testte 80 çözüm vardır.

1. Parçada geçen sözcükler ve ayraç içindeki açıklamaları sırasıyla incelendiğinde "sentezleyip" sözcüğü çeşitli unsurları birleştirerek bir bütün oluşturmak, "kalıcı" sözcüğü unutulmayan izler bırakmak, "göz ardı etmeden" önemsemezlik yapmadan, dikkate değer görerek, "yalın" sözcüğü süsten uzak ve sade olmak, "zenginleştirmek" sözcüğü ise anlatıma çeşitlilik katmak anlamlarıyla parantez içindeki açıklamalarla tamamen örtüşmektedir. Buna göre II numaralı söz ayraç içinde verilen anlamıyla uyuşmamaktadır. Çünkü kalıcılık evrensellikle aynı anlamı vermemektedir. Bu ifade anlamca uyuşmamaktadır.

Cevap: B

2. Parçada modern dönemde sıkça tartışılan yabancılaşma olgusunun tanımlanırken dar bir çerçeveye hapsedildiği, bu durumun ise olgunun arka planındaki köklü nedenleri görünmez kıldığı vurgulanmıştır. Buna göre kavramın geniş ve derinlemesine anlaşılması gereken bir bakış açısına ihtiyaç duyması anlatılmak istenmektedir.

Cevap: E

3. Parçadaki numaralanmış cümleler sırasıyla incelendiğinde I. cümlede bireylerin kriz anındaki farklı tepkileri, II. cümlede araştırmanın izlediği yöntem ve hedef, III. cümlede aidiyet duygusunu kontrol eden mekanizmaların kriz anındaki durumu, V. cümlede ise sosyal bağların krizleri atlatmadaki önemi vurgulanmaktadır. Buna karşın IV. cümlede, sürekli güvensizlik hâlinin sadece bireysel psikolojiyi etkilemekle kalmayıp aynı zamanda "toplumsal bağlarda da onarılamaz kopuşlara zemin hazırladığı" belirtildiğinden bu durumun yalnızca bireysel psikolojiyi etkilediği söylenemez aksine toplumsal sonuçlarına da değinilmiştir.

Cevap: D

4. I. cümlede dijital çağın getirdiği sürekli erişilebilirlik ve bilgi akışının bireyin zihinsel sınırlarını zorlayıp odaklanma süresini kısalttığı ifade edilmiştir. II. cümlede ise derinlemesine okuma alışkanlığının zayıflamasının bireylerin karmaşık metinleri anlamlandırma ve eleştirel düşünme becerilerini zayıflattığı belirtilmiştir. B seçeneğinde bu iki yargı aralarında nedensellik bağı kurulmadan, her iki cümlenin de ana unsurları eksiksiz ve dengeli bir biçimde aktarılmıştır.

Cevap: B

5. I. cümlede sessiz sinema dönemindeki müzik kullanımından, II. cümlede ses teknolojisinin sinemaya girişiyle yaşanan ilk dönemsel sıkıntılardan bahsedilmiştir. II numaralı cümlenin ardına IV numaralı cümle getirilmelidir. Çünkü sinematografik dilin gölgelenmesinden kaynaklı bir arayışa girilmesinden IV numaralı cümlede söz edilmiştir. Ayrıca V numaralı cümle de III numaralı cümlenin devamı niteliğindedir. Bu sebeple III ve IV numaralı cümleler yer değiştirmelidir.

Cevap: D

6. Parçadaki cümlelerin anlam akışı ve konu bütünlüğü sırasıyla incelendiğinde; I. cümlede Mimar Sinan'ın eserlerindeki matematik ve estetik uyumundan, II. cümlede Osmanlı mimarisinin Sinan'ın dehasıyla ulaştığı rasyonel çözümlerden ve ışık kullanımından, III. cümlede ise bu dehanın taşıyıcı sistemlerdeki ve kubbe mimarisindeki ince geometri oyunlarından bahsedilmektedir. V. cümlede de bu mühendislik ve teknik çözümlerin yapıları ruhsuz birer denklem yapmadığı aksine estetik birer şaheser kıldığı vurgulanarak III. cümlenin devamı niteliğinde bir bağ kurulmuştur. Buna karşın IV. cümlede, erken dönem Osmanlı yapılarındaki kaba taş işçiliğinin savunma amaçlı tercih edildiği anlatılarak Mimar Sinan'ın dehası ve eserlerinin estetik/teknik yapısından tamamen uzaklaşılmış ve IV. cümlede paragrafın akışı bozulmuştur.

Cevap: D

7. Yazar, geçmişteki bilimsel çalışmaların yetersiz bulunarak küçümsenmesine karşı çıkmakta ve bu durumun haksızlık olduğunu savunmaktadır. Bu doğrultuda sözler, "İlk çağlardaki astronomi çalışmalarının yetersiz ve kusurlu bulunarak küçümsenmesini nasıl değerlendiriyorsunuz?" sorusuna karşılık söylenmiştir.

Cevap: C

8. Parçada endüstrileşme ve seri üretimin zanaatkârlığı nasıl tek tipleştirdiği, fabrikaların bölgesel ve özgün motifleri kendi tekniklerine göre dönüştürerek yerel zanaatkârları yenilgiye uğrattığı vurgulanmıştır. Bu doğrultuda eleştirilen asıl durum, "Yerel zanaat kimliklerini ve el emeği özgünlüğünü, standartlaştırılmış bir makine düzeninin içinde eritmesi"dir.

Cevap: A

9. Parçada Yaşar Kemal'in eserlerinin coğrafi ve mitolojik derinliği birleştirdiğine (A), fiziki anlatımların ötesinde anlamlar taşıdığına (B), tüketilemez yapısıyla zihne tam olarak sığdırılamayacağına (C) ve yerel unsurları kolektif hafızayla buluşturduğuna (E) değinilmiştir. Ancak eserlerin gelecek kuşaklara aktarılacak etik değerlerin şekillenmesine rehberlik ettiğine dair herhangi bir ifadeye yer verilmemiştir.

Cevap: D

10. Parçanın genelinde sanatçının hayata bakış açısına göre farklı yöntemler seçtiği ve metnin biçiminin bu anlayışı ele aldığı vurgulanmıştır. Bu durum A seçeneğiyle örtüşmektedir.

Cevap: A

11. Parçada, bazı sanat yapıtlarının okura zihinsel çaba harcattığı ve onu metnin inşasına ortak ettiği bazı sanatçıların hayatın aynası olarak yalın, dümdüz bir dille eserini inşa ettikleri vurgulanmıştır. Ancak parçada sanatçının hayatının ve psikolojik dünyasının bilinmesiyle eserin değerinin ortaya çıkacağıyla ilgili bir düşünce yoktur. Buna göre E seçeğinde verilen durum parçayla uyuşmamaktadır.

Cevap: E

12 – 15. Soruların Çözümü

Günlerden bahsedilen sorularda tabloyu yaparken günleri esas alırız.

Verilenleri tabloda gösterelim:

I. olasılık:

Cuma	Cumartesi	Pazar
Cemile Figen	Defne Bengü (Ayfer)	Gizem (Emel)

Not: Ayfer ve Emel kendi aralarında yer değiştirebilir.

II. olasılık:

Cuma	Cumartesi	Pazar
Bengü Emel	Defne Cemile Figen	Gizem Ayfer

12. Bengü II. olasılıkta, Cemile I. olasılıkta cuma günü nöbet tutmuştur.

Cevap: E

13. Bengü ya cuma günü ya da cumartesi günü nöbet tutmuştur. Dolayısıyla E seçeneğinde yer alan ifade kesinlikle doğrudur.

Cevap: E

14. Bengü'nün Figen'den hemen sonraki gün nöbet tuttuğu biliniyorsa I. olasılık esas alınır ve buna göre D seçeneğinde yer alan "Figen, Defne'den bir gün sonra nöbet tutmuştur." ifadesi kesinlikle yanlıştır.

Cevap: D

15. Cemile'nin Emel'den sonraki bir gün nöbet tuttuğu biliniyorsa II. olasılık esas alınır, buna göre B seçeneğinde yer alan "Bengü, cumartesi günü nöbet tutmuştur." ifadesi kesinlikle yanlıştır.

Cevap: B

16. Önce parantez içindeki ondalıklı işlemleri yapalım. Virgülleri alt alta getirerek çıkarma ve toplama işlemlerini düzenleyelim:

$$\begin{array}{rr} & 0{,}93 \\ - & 0{,}45 \\ \hline & 0{,}48 \end{array} \qquad \begin{array}{rr} & 0{,}58 \\ + & 0{,}62 \\ \hline & 1{,}20 \end{array}$$

Buna göre

0,93 − 0,45 = 0,48 ve 0,58 + 0,62 = 1,20 olur.

Şimdi bu değerleri sorudaki yerlerine yazalım:

$$\frac{1}{0,16} \cdot \frac{0,48}{1,20}$$

Ondalık sayıları kesre çevirip sadeleştirelim:

$$\frac{100}{16} \cdot \frac{48}{120} = \frac{25}{4} \cdot \frac{2}{5} = \frac{5}{2} = 2,5$$

İşlemin sonucu 2,5'tir.

Cevap: D

17. Tek-çift sorularında ifadeyi değer olarak değil, yalnızca parite bakımından sadeleştiririz.

- Pozitif tam sayı üsleri tek-çift durumunu değiştirmez. Bu nedenle x^6 yerine x, y^4 yerine y düşünülebilir.
- Çift katsayılı terimler her zaman çifttir; pariteye katkı yapmadıkları için 4y ve 4x terimleri dikkate alınmaz.
- Tek katsayı bir sayının paritesini değiştirmez. Bu nedenle 7z ve 3z yerine yalnızca z düşünülebilir.

Bu kuralları verilen iki ifadeye uygulayalım:

$x^6 + 4y + 7z \rightarrow x + z$ (tek)

$4x + y^4 + 3z \rightarrow y + z$ (çift)

Buna göre x ile z farklı paritede, y ile z aynı paritedir. 0 da çift sayı olduğundan z = 0 durumu da bu sınıflamaya dahildir.

z	x	y
Çift	Tek	Çift
Tek	Çift	Tek

Şimdi öncülleri kontrol edelim:

I. y + xz: z çift olduğunda y de çift, xz de çifttir. Toplam çift olabilir. Bu nedenle her zaman tek değildir.

II. z + xy: z çift olduğunda y çift olduğundan xy de çifttir. Toplam çift olabilir. Bu nedenle her zaman tek değildir.

III. x + yz: z çiftse y çift ve x tek olur; yz çift olduğundan toplam tektir. z tekse y tek ve x çift olur; yz tek olduğundan toplam yine tektir.

Kesinlikle tek olan yalnız III. ifadedir.

Cevap: C

18. Köklü ifadeleri ortak parantez oluşturacak biçimde düzenleyelim.

$\sqrt{90} - \sqrt{36} = 3\sqrt{10} - 6 = 3(\sqrt{10} - 2)$

$\sqrt{8} = 2\sqrt{2}$

Diğer kesirde ise

$\sqrt{40} - \sqrt{16} = 2\sqrt{10} - 4 = 2(\sqrt{10} - 2)$ ve

$\sqrt{18} = 3\sqrt{2}$ olur. Böylece işlem

$\frac{3(\sqrt{10}-2)}{2\sqrt{2}} : \frac{2(\sqrt{10}-2)}{3\sqrt{2}}$ biçimine gelir. Bölme işleminde ikinci kesir ters çevrilip çarpılır:

$$\frac{3(\sqrt{10}-2)}{2\sqrt{2}} \cdot \frac{3\sqrt{2}}{2(\sqrt{10}-2)}$$

Ortak çarpanlar sadeleştiğinde $\frac{9}{4}$ bulunur.

Cevap: C

19. $(z - x)(t - x) < 0$

olduğundan x, z ile t arasındadır.

Ayrıca $0 < (y - x)(t - y)$ ve $x < y$ olduğundan

$y - x > 0$ olur. Çarpım pozitif olduğuna göre

$t - y > 0$ olmalı, yani $x < y < t$ olmalıdır.

x, z ile t arasında ve $t > x$ olduğuna göre $z < x$ olur. Böylece $z < x < y < t$ sıralaması elde edilir.

I. $z - y + x - t < 0$ doğrudur.

II. $z - t < 0$ ve $x - y < 0$ olduğundan

$(z - t)(x - y) > 0$ olur; yanlıştır.

III. $z < x < y < t$ doğrudur.

Dolayısıyla I ve III doğrudur.

Cevap: D

20. Verilen bileşke eşitliği

$f(g(x)) = 3x - a$

şeklindedir. Ayrıca $f(1) = 4$ verildiğine göre, f fonksiyonunun içine 1 gelmesini sağlamalıyız. Bunun için $g(x) = 1$ yazalım:

$2x + a = 1$

$2x = 1 - a$

$x = \frac{1 - a}{2}$

Bu x değeri için $g(x) = 1$ olduğundan

$f(g(x)) = f(1) = 4$'tür. Bileşke eşitliğinde yerine yazalım:

$4 = 3 \cdot \frac{1 - a}{2} - a$

Her iki tarafı 2 ile çarpalım:

$8 = 3(1 - a) - 2a$

$8 = 3 - 3a - 2a$

$5 = -5a$

$a = -1$

f(9) istendiğine göre

$a = -1$ olduğundan

$g(x) = 2x - 1$ olur. f fonksiyonunun içine 9 gelmesi için $g(x) = 9$ yazalım:

$2x - 1 = 9 \Rightarrow x = 5$

Böylece $9 = g(5)$ olduğundan

$f(9) = f(g(5)) = (f \circ g)(5) = 3 \cdot 5 - (-1) = 16$

Cevap: E

21. Kontrol noktalarının sayısı x olsun.

x tane kontrol noktası varsa ardışık kontrol noktaları arasında $x - 1$ tane aralık vardır.

Her aralığa 3 yön levhası yerleştirildiğinden yön levhası sayısı $3(x - 1)$ olur. Her kontrol noktasında 2 aydınlatma lambası bulunduğundan lamba sayısı $2x$ olur.

Toplam 57 levha ve lamba bulunduğuna göre

$3(x - 1) + 2x = 57$

$5x - 3 = 57$

$x = 12$

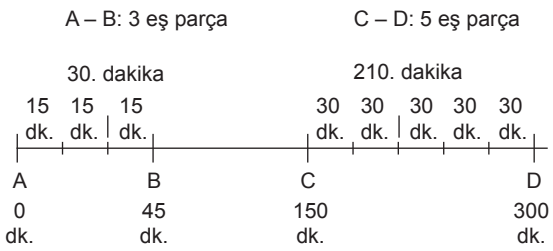
bulunur.

Cevap: D

22. Araç saatte 72 km hızla 360 km yol aldığına göre A'dan D'ye toplam yolculuk süresi

360 ÷ 72 = 5 saat = 300 dakika

olur. Şimdi verilen bilgileri zaman doğrusu üzerinde gösterelim:

B – C arası süre: 150 – 45 = 105 dakika

A–B arası üç eş parçaya ayrılmıştır. Araç 30. dakikada bu yolun üçte ikisini tamamladığına göre iki eş parça 30 dakika sürer. Bir parça 15 dakika, A–B yolunun tamamı ise 45 dakikadır. Bu nedenle araç B noktasına 45. dakikada ulaşır.

Araç D noktasına 300. dakikada ulaşır. 210. dakikada C–D yolunun beşte ikisi tamamlanmıştır. Geriye kalan beşte üçlük bölüm için 300 − 210 = 90 dakika vardır. Üç eş parça 90 dakika olduğundan her parça 30 dakikadır.

C–D yolunun ilk beşte ikilik bölümü 2 • 30 = 60 dakika sürer.

Bu nedenle araç C noktasına 210 − 60 = 150. dakikada ulaşmıştır.

B–C arasında geçen süre

150 − 45 = 105 dakika

olur. Hız sabit olduğundan 60 dakikada 72 km gidiyorsa 105 dakikadaki yolu orantı ile bulabiliriz:

60 dakika	72 km
105 dakika	x km

60x = 72 • 105 = 7560

x = 126

B ile C noktaları arasındaki uzaklık 126 km'dir.

Cevap: C

23. 8 sayısının verilen sayılar arasında tam kat veya bölen ilişkisi kurabildiği sayılar yalnızca 2 ve 4'tür. Bu nedenle 8'in iki komşusu 2 ve 4 olmak zorundadır.

Benzer şekilde 3 sayısı yalnızca 6 ve 12 ile istenen komşuluk ilişkisini sağlayabilir. Bu nedenle 3'ün iki komşusu 6 ve 12 olmak zorundadır.

Buna göre sayılar altıgen çevresinde, yön önemsiz olmak üzere,

2−8−4−12−3−6

şeklinde yerleşir.

Bu yerleşimde 12 sayısının tam karşısında 2 sayısı bulunur.

Cevap: A

24. İlk hamlede 8 yazılı kart seçildiğinde 8'in masada bulunan pozitif bölenlerinin yazılı olduğu kartlar da kaldırılır:

1, 2, 4, 8

İkinci hamlede 9 yazılı kart seçildiğinde kalan kartlardan 3 ve 9 kaldırılır.

Masada 5, 6, 7, 10, 11 ve 12 yazılı kartlar kalır.

5 + 6 + 7 + 10 + 11 + 12 = 51

Cevap: E

25. İki hamle sonunda 10 ve 12 yazılı kartların da kaldırılmış olması gerekir.

10 yazılı kartın kaldırılabilmesi için hamlelerden birinde 10 seçilmelidir. Benzer biçimde 12 yazılı kartın kaldırılabilmesi için diğer hamlede 12 seçilmelidir.

10 seçildiğinde 1, 2, 5 ve 10; 12 seçildiğinde 1, 2, 3, 4, 6 ve 12 yazılı kartlar kaldırılır.

Geriye 7, 8, 9 ve 11 yazılı kartlar kalır.

10 + 12 = 22

Cevap: B

26. Ekipman çantaları yerleştirildikçe A ve B yük dolaplarındaki toplam kütleleri adım adım karşılaştıralım.

1. adımda 4 kg'lık ekipman çantası A yük dolabına yerleştirilir. A = 4, B = 0 olduğundan ilk harf A'dır.

2. adımda 2 kg'lık ekipman çantası B yük dolabına yerleştirilir. A = 4, B = 2 olduğundan ikinci harf A'dır.

3. adımda 6 kg'lık ekipman çantası B yük dolabına yerleştirilir. A = 4, B = 8 olduğundan üçüncü harf B'dir.

4. adımda 1 kg'lık ekipman çantası A yük dolabına yerleştirilir. A = 5, B = 8 olduğundan dördüncü harf B'dir.

5. adımda 3 kg'lık ekipman çantası B yük dolabına yerleştirilir. A = 5, B = 11 olduğundan beşinci harf B'dir.

6. adımda 5 kg'lık ekipman çantası A yük dolabına yerleştirilir. A = 10, B = 11 olduğundan altıncı harf B'dir.

Buna göre durum dizisi A, A, B, B, B, B olur.

Cevap: C

27. Üçüncü ekipman çantası 5 kg ve dördüncü ekipman çantası 1 kg olduğundan ilk, ikinci, beşinci ve altıncı ekipman çantalarının kütleleri 2, 3, 4 ve 6 kilogramdır.

İlk yerleştirilen ekipman çantasının kütlesine a, ikinci yerleştirilen ekipman çantasının kütlesine b, beşinci yerleştirilen ekipman çantasının kütlesine c ve son yerleştirilen ekipman çantasının kütlesine d diyelim.

İlk adımda yalnızca A yük dolabına ekipman çantası yerleştirildiğinden durum dizisinin ilk harfi her zaman A'dır.

Üçüncü adımın sonunda A yük dolabındaki toplam kütle a, B yük dolabındaki toplam kütle b + 5 olur. a en fazla 6, b + 5 ise en az 7 olduğundan üçüncü harf her zaman B'dir.

Dördüncü adımın sonunda A yük dolabındaki toplam kütle a + 1, B yük dolabındaki toplam kütle

b + 5 olur. Bu iki toplamın eşit olabilmesi için

$a + 1 = b + 5$

olmalıdır.

Buradan a = b + 4 elde edilir. 2, 3, 4 ve 6 sayıları arasında bu koşulu sağlayan tek ikili a = 6 ve b = 2'dir.

Şimdi öncülleri inceleyelim:

I. Ekipman çantaları 4, 2, 5, 1, 3 ve 6 kilogram sırasıyla yerleştirilirse durum dizisi A, A, B, B, B, A olur. Dolayısıyla I. dizi olabilir.

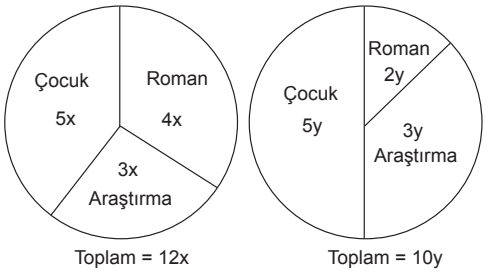
II. Dizinin ikinci harfinin B olması için ikinci adım sonunda b > a olmalıdır. Ancak dördüncü harfin E olması için a = b + 4, yani a > b olmalıdır. Bu iki koşul aynı anda sağlanamayacağından II. dizi olamaz.

III. Dördüncü harfin E olması için a = 6 ve b = 2 olmalıdır. Kalan 3 ve 4 kilogramlık ekipman çantalarından beşinci sıraya 4 kg, son sıraya 3 kg yerleştirilirse sıra 6, 2, 5, 1, 4, 3 olur ve durum dizisi A, A, B, E, B, B elde edilir. Dolayısıyla III. dizi olabilir.

Buna göre I ve III. diziler olabilir.

Cevap: D

28. İki grafiğin toplamları birbirinden farklı olabileceği için merkez açıları doğrudan birbirleriyle karşılaştırmayız. Her grafiği kendi içinde sadeleştirip oran olarak yazalım:

1. grafikte hafta içi toplam kitap sayısı 12x, 2. grafikte hafta sonu toplam kitap sayısı 10y'dir.

Hafta içi roman sayısı hafta sonu araştırma sayısına eşit olduğundan

$4x = 3y$

Bu eşitliği sağlamak için $x = 3k$ ve $y = 4k$ yazabiliriz.

Çocuk kitaplarının toplamı 350 olduğuna göre

$5x + 5y = 350$

$5(3k) + 5(4k) = 350$

$15k + 20k = 350 \Rightarrow 35k = 350 \Rightarrow k = 10$

Böylece $x = 30$ ve $y = 40$ olur. Toplam kitap sayısı

$12x + 10y = 12 \cdot 30 + 10 \cdot 40 = 360 + 400 = 760$

Cevap: C

29. Grafiklerden hafta içi roman : araştırma : çocuk kitabı oranı 4 : 3 : 5, hafta sonu oranı ise 2 : 3 : 5 olarak okunur. 2. grafikte romanların oranı 2y'dir ve roman sayısı 60 verilmiştir:

$2y = 60 \Rightarrow y = 30$

Buna göre hafta sonu çocuk kitaplarının sayısı $5y = 150$, araştırma kitaplarının sayısı $3y = 90$ olur.

Hafta içi araştırma kitaplarının sayısı, hafta sonu çocuk kitaplarının sayısından 30 azdır:

$150 - 30 = 120$

1. grafikte araştırma kitaplarının oranı 3x olduğundan $3x = 120 \Rightarrow x = 40$

Hafta içi çocuk kitaplarının sayısı $5x = 200$ olur.

İstenen toplam $200 + 90 = 290$

Cevap: D

30. Grafiklerden elde edilen oranlara göre hafta içi toplam kitap sayısı 12x, hafta sonu toplam kitap sayısı 10y'dir.

Hafta içi toplam, hafta sonu toplamdan %20 fazla olduğuna göre 10y'nin %20 fazlası 12y olur. Bu nedenle

$12x = 12y \Rightarrow x = y$

Hafta içi roman sayısı 4x, hafta sonu çocuk kitaplarının sayısı 5y'dir. $x = y$ olduğundan bu iki sayı 4x ve 5x olarak düşünülebilir.

4x, 5x'in %80'idir. Dolayısıyla hafta içi romanların sayısı, hafta sonu çocuk kitaplarının sayısının %80'idir.

Cevap: E

31.
- Uygur Devleti'nin kurucusu, **Kutluk Bilge Kül Kağan'dır.**
- Uygur Devleti'ne en parlak zamanını yaşatan hükümdar, **Moyen Çor'dur.**
- Uygur Devleti'nin Manihaizm'i kabul etmesini sağlayan hükümdar, **Bögü Kağan'dır.**

Kapgan Kağan: II. Göktürk Devleti'ne en parlak dönemini yaşatan kağandır. (Bazı kaynaklara göre en parlak dönem Bilge Kağan Dönemi'dir)

İlteriş: II. Göktürk Devleti kurucusu olan Kutluk Kağan'a verilen derleyen toplayan anlamına gelen ünvandır.

Cevap: D

32. **Kösedağ:** Anadolu Selçuklu Devleti'nin İlhanlılara yenilerek yıkılış sürecine girdiği savaştır.

Katvan: Büyük Selçuklu Devleti'nin Karahitaylılara yenilerek yıkılış sürecine girdiği savaştır.

Yassıçemen: Anadolu Selçuklu Devleti ile Harzemşahlar arasında yapılan ve Moğollar ile Anadolu Selçuklu Devleti arasındaki tampon bölgenin ortadan kalkmasına neden olan savaştır.

Miryokefalon: Anadolu'nun Türk yurdu olmasını kesinleştiren savaştır.

Eşleştirmeler yapıldığında B seçeneğinde yer alan Malazgirt Savaşı eşleştirme dışında kalmaktadır. Malazgirt Zaferi Anadolu'nun kapılarını Türklere açan savaştır. Büyük Selçuklu Devleti ile Bizans arasında yaşanmıştır.

Cevap: B

33. Yaya ve Müsellem adıyla ilk düzenli ordu, Orhan Bey Dönemi'nde kurulmuştur. Yaya birlikleri piyade, müsellem birlikleri ise atlı askerlerden oluşmuştur. Osmanlının ilk düzenli ordusudur.

İznik Medresesi, 1331 yılında Orhan Bey Dönemi'nde açılmıştır. Osmanlı Devleti'nin ilk medresesidir. İlk müderrisi Davud-ı Kayserî'dir.

Divanıhümayun, Orhan Bey Dönemi'nde oluşturulmaya başlanmıştır. Devlet işlerinin görüşüldüğü yönetim organıdır. Kurumsal gelişimi sonraki padişahlar döneminde de devam etmiştir.

İznik Hacı Özbek Camisi, 1333-1334 yıllarında Orhan Bey Dönemi'nde yapılmıştır. Osmanlının günümüze ulaşan en eski camilerinden biridir.

İlk veziriazam ataması ise I. Murat Dönemi'nde yapılmıştır. Orhan Bey Dönemi'nde vezirlik makamı oluşturulmuş ve Alaeddin Paşa ilk vezir olarak görevlendirilmiştir. Ancak vezir ile veziriazam aynı makam değildir. İlk veziriazam ataması I. Murat Dönemi'ne aittir.

Cevap: E

34. "Milletin istiklalini, yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır." ifadesiyle Millî Mücadele'nin amacının bağımsızlık, yönteminin ise milletin iradesi olduğu belirtilmiştir.

Sivas Kongresi için her ilden temsilcilerin seçilmesinin istenmesi, Millî Mücadele'ye halkın katılımını sağlama ve mücadeleyi millî bir harekete dönüştürme amacını göstermektedir.

"Vatanın bütünlüğü ve milletin istiklali tehlikededir." ifadesiyle Millî Mücadele'nin gerekçesi açıkça ortaya konulmuştur.

Amasya Genelgesi (22 Haziran 1919), Millî Mücadele'nin gerekçesini, amacını ve yöntemini ortaya koymuştur. Millî egemenlik düşüncesinin ilk kez açıkça dile getirildiği belgedir.

Cevap: E

35. Ali Fethi Okyar: TBMM başkanlığı ve başbakanlık yapmıştır. Musul meselesinin görüşüldüğü 1924 Haliç Konferansı'na Türkiye Cumhuriyeti'ni temsilen katılmıştır. Serbest Cumhuriyet Fırkasını kurmuştur. Cumhuriyetin ilanından önce yaşanan hükûmet bunalımı ve Şeyh Sait İsyanı sırasındaki istifası ile de bilinir.

Kâzım Karabekir: Doğu Cephesi Komutanı olarak Ermenilere karşı mücadele etmiş, Gümrü Antlaşması'nın imzalanmasında etkili olmuştur. Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasının kurucusudur. "Yetim Babası" olarak bilinmesinin yanı sıra *Şarkılı İbret* ve *İstiklal Harbimiz* adında eserleri vardır.

Fevzi Çakmak: Millî Mücadele Dönemi'nde Genelkurmay Başkanı olarak görev yapmıştır. Büyük Taarruz sonrasında "Mareşal" rütbesine yükseltilmiştir. 1946'da Demokrat Parti listesinden bağımsız milletvekili seçilmiş, 1948'de Demokrat Partiden ayrılarak Millet Partisinin kuruluşunda yer almış ve partinin fahri başkanlığına getirilmiştir.

Bekir Sami Bey: 23 Nisan 1920 tarihinde kurulan ilk TBMM'nin ilk Dışişleri bakanıdır. I. İnönü Muharebesi'nden sonra toplanan Londra Konferansı'nda TBMM'yi temsil etmiştir.

Ali Fuat Cebesoy: Batı Cephesi'nin ilk komutanıdır. Gediz Taarruzu sonrasında görevden alınmıştır. Moskova Büyükelçiliği yapmış, Moskova Antlaşması'nın imzalanmasında rol oynamıştır. Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasının kurucuları arasındadır. Amasya Genelgesi'ni imzalamış ve "Mukaddes İttifak" olarak değerlendirmiştir.

Cevap: C

36. **Merkür Harekâtı:** Almanya'nın 1941'de Girit'i ele geçirmek amacıyla gerçekleştirdiği hava indirme harekâtıdır.

Kartal Hücumu: Almanya'nın 1940'ta İngiltere'ye yönelik hava saldırılarıdır (Britanya Savaşı).

Normandiya Çıkarması: 6 Haziran 1944'te Müttefik Devletler tarafından Fransa'nın Normandiya kıyılarına gerçekleştirilen, Batı Avrupa'da ikinci cepheyi açarak Alman işgalindeki toprakları kurtarmayı amaçlayan harekâttır.

Barbarossa Harekâtı: Almanya'nın 22 Haziran 1941'de Sovyetler Birliği'ne saldırmasıdır.

Meşale Harekâtı: 1942'de Müttefik Devletlerin Almanya ve İtalya kontrolündeki Kuzey Afrika'daki Fas ve Cezayir'e düzenledikleri harekâttır.

Cevap: C

37. Aynı enlem üzerindeki Çanakkale'den Erzurum'a doğru gidildikçe denizellikten karasallığa geçilir ve ortalama yükselti belirgin şekilde artar (0 m'den 1850 + m'ye çıkar). Yükselti ve karasallığın artması; **yıllık sıcaklık farkını artırır**, kışın nem azlığı ve düşük sıcaklık nedeniyle **yağışların kar şeklinde düşme oranını yükseltir**. Bu durum **tamamen göreceli (özel) konumla ilgilidir.**

Diğer seçenekler incelenecek olursa

Alacakaranlık süresi enleme bağlıdır. Aynı enlem üzerinde enlem değişmediği için alacakaranlık süresi de değişmez (**Mutlak Konum**).

Güneş ışınlarının geliş açısı enleme bağlıdır. Ekinoks tarihlerinde aynı enlemdeki noktalara ışınlar aynı açıyla düşer (**Mutlak Konum**).

Gece-gündüz süre farkı ve bunun mevsimlik değişimi enlem paralelinde sabittir (**Mutlak Konum**).

Dünya'nın çizgisel dönüş hızı enleme göre belirlenir. Eşit enlemdeki tüm noktalarda çizgisel hız eşittir (**Mutlak Konum**).

Cevap: B

38. Haritada koyu renkle gösterilen alanlar Türkiye'nin masif arazileridir. Bu araziler, jeolojik geçmişi oldukça eski olan ve büyük ölçüde Paleozoik Dönem'de oluşmuş temel kütlelerdir.

Masif arazilerin ortak özellikleri:

- Jeolojik yaşları oldukça fazladır.
- Genellikle metamorfik kayaçlardan oluşurlar.
- Tektonik hareketlere bağlı olarak farklı dönemlerde yükselmiş olabilirler.

Cevap: A

39.
- **Kuzey Anadolu Fay Hattı (KAF):** Saros Körfezi'nden başlayıp Marmara Denizi, Güney Marmara, Bolu, Amasya, Tokat ve Erzincan üzerinden Doğu Anadolu'ya uzanan ana kırık hattıdır.
- **Hazar Gölü (Elazığ):** Kuzey Anadolu Fay Hattı üzerinde değil, Hatay'dan başlayıp Kahramanmaraş, Malatya, Elazığ ve Bingöl hattını takip eden **Doğu Anadolu Fay Hattı (DAF)** üzerindeki tektonik bir çöküntü gölüdür.

Sapanca Gölü: KAF'ın Marmara/Adapazarı oluğu üzerindedir.

İznik Gölü: KAF'ın Güney Marmara kolu üzerindedir.

Ulubat Gölü: KAF'ın Güney Marmara (Bursa) kolu üzerindedir.

Ladik Gölü: KAF'ın Samsun/Ladik çöküntü alanı üzerindedir.

Cevap: E

40.
- Cumhuriyet'in ilk yıllarında (1923-1960) nüfus artış hızını artırmaya yönelik pronatalist politikalar izlenmiştir. Bu süreçte savaştan çıkan ülkenin iş gücü ve asker ihtiyacı, çok çocukluluğun teşvik edilmesi (muafiyetler, ödüller), gebeliği önleyici ilaçların yasaklanması ve kalabalık nüfusun güç olarak görülmesi temel esaslardır.
- Aile planlaması kanununun çıkarılması ve nüfus artış hızının azaltılmasına yönelik politikalara geçilmesi **1960 sonrası (1965 Nüfus Planlaması Kanunu)** dönemine aittir. 1923-1960 yılları arasında nüfus artış hızını azaltmaya yönelik hiçbir önlem alınmamış, aksine artış teşvik edilmiştir

Cevap: C

41.
- **X Bölgesi (Edirne / Ergene Havzası):** Meriç ve Ergene nehirlerinin sağladığı sulama imkânlarıyla Türkiye'de **çeltik (pirinç)** üretiminin en çok yapıldığı ana merkezdir (Türkiye 1.si).
- **Y Bölgesi (Ege / Manisa, Denizli, Uşak Çevresi):** Devlet kontrolünde kaliteli üretimi yapılan ve Ege Bölgesi ile özdeşleşen **tütün** yetiştirme sahasıdır.
- **Z Bölgesi (Güneydoğu Anadolu / Şanlıurfa ve Çevresi):** GAP sulama projeleriyle birlikte Türkiye'de **pamuk** üretiminde açık ara **1. sıraya** yerleşen merkezdir.

Buna göre

- **I. Pamuk: Z** (Şanlıurfa / Güneydoğu Anadolu)
- **II. Çeltik: X** (Edirne / Ergene Havzası)
- **III. Tütün: Y** (Ege Bölgesi)

Bu durumda doğru sıralama: **I: Z, II: X, III: Y** şeklindedir.

Cevap: C

42.
- Türkiye'nin en önemli boksit (alüminyum cevheri) çıkarım alanları **Konya - Seydişehir** (Seydişehir Alüminyum Tesisleri'nin ham maddesi), **Antalya - Akseki**, **Muğla - Milas** ve **Gaziantep - İslahiye** yöreleridir.
- Zonguldak (Ereğli) ve Artvin (Borçka) demir-çelik sanayisinde çeliğe sertlik vermek için kullanılan **mangan** madeninin çıkarım alanlarıdır.
- Kahramanmaraş (Afşin-Elbistan) ve Manisa (Soma) Türkiye'nin en büyük **linyit** rezerv alanlarıdır. Buna göre doğru yanıt I ve II'dir.

Cevap: A

43. Soruda düşünürün kimliğini belirleyen en açık ipuçları, *El-Medînetü'l-Fâzıla* adlı eser ve "Muallim-i Sânî" (İkinci Öğretmen) unvanıdır. Her ikisi de Farabi'ye aittir. Farabi, insanın mutluluğa ulaşmasında aklın, bilginin ve erdemin önemini vurgulamış; erdemli toplumun nasıl olması gerektiğini incelemiştir. A seçeneğindeki İbn Sînâ, tıp ve felsefe alanındaki çalışmalarıyla, özellikle *El-Kanun fi't-Tıb* ve *Eş-Şifâ* adlı eserleriyle tanınır. C seçeneğindeki Yusuf Has Hacip, *Kutadgu Bilig*'de adalet, bilgi, mutluluk ve devlet yönetimi üzerine öğütler vermiştir. D seçeneğindeki Gazali, *İhyâü Ulûmi'd-Dîn* adlı eserinde dinî yaşam ve ahlak üzerinde durmuştur. E seçeneğindeki İbn Haldun ise *Mukaddime*'de toplumların ve devletlerin gelişimini incelemiştir.

Cevap: B

44. Osmanlı medreseleri, çeşitli düzeylerde öğretim yapan ve ilmiye sınıfına insan yetiştiren kurumlardı. A seçeneğindeki müderrislerin öğretimi yürütmesi, medreselerin temel özelliklerindendir. B seçeneğindeki barınma ve beslenme olanakları, vakıfların sağladığı destekle öğrencilere sunulabilmekteydi. C seçeneğinde belirtildiği gibi medreselerde dinî ilimlerin yanında dönemine ve düzeyine göre mantık ve matematik gibi akli ilimler de okutulabilirdi. E seçeneğindeki icazet, gerekli öğrenimi tamamlayan öğrencinin yeterliğini gösteren belgeydi. D seçeneği ise medreselerin kuruluş amacını yanlış açıklamaktadır. Saray hizmetleri ve devlet yönetimi için görevliler yetiştirme, saray bünyesindeki Enderun Mektebinin işlevidir. Medreseler, Enderuna alınacak saray görevlilerini yetiştirmek amacıyla kurulmamıştır. Bu nedenle doğru yanıt D seçeneğidir.

Cevap: D

45. İlk örnekte öğrencilerin vatandaşlık hak ve sorumluluklarını öğrenmesi, demokratik yönetimi tanıması ve yönetime katılma bilinci kazanması, eğitimin politik işlevini yansıtır. İkinci örnekte üniversitede kurulan arkadaşlıkların ileride iş kurmaya katkı sağlaması, doğrudan planlanan öğretim amaçlarının dışında ortaya çıkan bir sonuç olduğundan gizil işleve örnektir. Sonucun işle ilgili olması ekonomik işlevi düşündürebilir, ancak burada belirleyici olan, bu ilişkinin öğrencilerin okul ortamında tanışmasıyla kendiliğinden gelişmesidir. Üçüncü örnekte birlikte yaşama kurallarının, iş birliğinin ve toplumsal katılımın öğrenilmesi toplumsal işlevi gösterir. Dördüncü örnekte üretimin ihtiyaç duyduğu bilgi ve becerilerin kazandırılarak nitelikli iş gücü yetiştirilmesi ise ekonomik işlevdir. A seçeneğinde politik ve toplumsal işlevlerin yeri değiştirilmiştir. B seçeneğinde ikinci ve üçüncü örnekler ters eşleştirilmiştir. D seçeneğinde ilk ve son, E seçeneğinde ise son iki örnek yanlış sınıflandırılmıştır. Bu nedenle doğru yanıt Politik – Gizil – Toplumsal – Ekonomik işlevlerin olduğu C seçeneğidir.

Cevap: C

46. Birinci öğretmenin örüntü kurmayı, duyguların ve bedensel durumun öğrenmeye etkisini, güvenli fakat zihinsel açıdan zorlayıcı bir ortamı önemsemesi beyin temelli öğrenme yaklaşımını yansıtır. Sınıftaki çevresel uyaranları da düzenlemesi, öğrenmede odaklanmış dikkatle birlikte çevresel algının da dikkate alınmasıyla uyumludur. İkinci öğretmenin "Bunu öğrenmek bana ne kazandırır?" sorusuyla kişisel yararı öne çıkarması; deneyim yaşatma, kavramları adlandırma, öğrenileni gösterme, tekrar ve kutlamaya yer vermesi ise kuantum öğrenmenin ayırt edici özellikleridir. A seçeneğindeki tam öğrenmede, izleme değerlendirmeleriyle belirlenen eksiklerin tamamlanması ve öğrencilerin belirli bir başarı ölçütüne ulaşması öne çıkar. C seçeneğindeki buluş yoluyla öğrenmede, öğrencilerin örneklerden hareketle kavram ve genellemelere ulaşması beklenir. D seçeneğindeki anlamlı öğrenme, yeni bilgilerle önceki bilgiler arasında bağ kurulmasını vurgulasa da ilk örnekteki duygusal, bedensel ve çevresel düzenlemeleri birlikte karşılayan yaklaşım beyin temelli öğrenmedir. E seçeneği ilk öğretmeni doğru eşleştirir, ancak programlı öğretim, küçük adımlarla ilerleme, etkin yanıt verme ve anında dönüt alma üzerine kuruludur. İkinci örnekte kişisel yarar ve kutlamayı içeren öğrenme döngüsü belirleyici olduğundan doğru yanıt beyin temelli öğrenme ve kuantum öğrenmelerin olduğu B seçeneğidir.

Cevap: B

47. Öğrencilerin öneriyi bilgi, duygu, risk, yarar ve yeni fikirler açısından ayrı aşamalarda ele alması, sonunda da görüşleri düzenleyerek süreci değerlendirmesi altı şapkalı düşünme tekniğine örnektir. Mevcut bilgiler ve gerekli veriler beyaz, duygular kırmızı, riskler siyah, yararlar sarı, yaratıcı öneriler yeşil, sürecin düzenlenmesi ve genel değerlendirilmesi ise mavi şapkayla ilişkilidir. Bütün öğrencilerin aynı aşamada aynı bakış açısını kullanması da tekniğin paralel düşünme özelliğini gösterir. B seçeneğindeki görüş geliştirme, öğrencilerin bir önermeye katılma derecelerini gerekçelendirmelerine ve gerektiğinde görüşlerini değiştirmelerine dayanır. C seçeneğindeki beyin fırtınası, değerlendirmenin ertelenmesiyle çok sayıda fikir üretilmesini amaçlar. D seçeneğindeki konuşma halkası, öğrencilerin sırayla duygu ve düşüncelerini paylaşmalarını; E seçeneğindeki akvaryum ise bir grup tartışırken diğerlerinin gözlem yapmasını içerir. Örnekte farklı düşünme biçimleri sistemli olarak sırayla kullanıldığı için doğru yanıt A seçeneğidir.

Cevap: A

48. Dinleyicilerin yalnızca soru sormakla kalmayıp kendi deneyimlerini, görüşlerini ve çözüm önerilerini paylaşarak tartışmaya katılması, forum tekniğinin ayırt edici özelliğidir. Bir yöneticinin söz sırasını düzenlemesi, farklı görüşlerin karşılıklı olarak ele alınmasını sağlar. A seçeneğindeki panelde, konunun farklı yönleri uzmanlar tarafından sohbet havasında tartışılır. B seçeneğindeki sempozyumda, uzmanlar önceden hazırladıkları bilimsel bildirileri sunar. Her ikisinin ardından soru-cevap bölümü bulunabilir, ancak burada dinleyiciler görüşlerini de sunarak tartışmanın etkin katılımcıları olmaktadır. C seçeneğindeki münazarada, karşıt tezleri savunan iki grup kendi görüşünü desteklemeye ve karşı görüşü çürütmeye çalışır. E seçeneğindeki konferansta ise bir uzman, belirli bir konu hakkında dinleyicilere bilgi verir. Soruda toplantının özellikle dinleyici katılımıyla sürdürülen tartışma bölümü sorulduğu için doğru yanıt D seçeneğidir.

Cevap: D

49. Öğretmenin masaları, malzemeleri ve yönergeleri etkinlik başlamadan önce düzenlemesi, olası karışıklık ve anlaşmazlıkların ortaya çıkmasını önlemeye yöneliktir. Araçların kullanımı ve malzeme paylaşımının baştan netleştirilmesi de önlemsel sınıf yönetimi modelinin özelliklerindendir. A seçeneğindeki tepkisel model, sorun ortaya çıktıktan sonra müdahale etmeye dayanır. B seçeneğindeki gelişimsel modelde, uygulamaların öğrencilerin yaşına ve gelişim özelliklerine uygunluğu belirleyicidir. D seçeneğindeki geleneksel model, öğretmen otoritesini ve kurallara uyulmasını öne çıkarır. Yönerge hazırlanması tek başına bu modeli göstermez; burada yönergeler etkinliğin düzenli yürütülmesi için kullanılmaktadır. E seçeneğindeki bütünsel model, gelişim özellikleri ve çevresel etkenlerle birlikte farklı yönetim modellerinin duruma uygun biçimde kullanılmasını kapsar. Örnekte ise düzenlemelerin ortak amacı, henüz yaşanmamış sorunların olasılığını azaltmaktır. Bu nedenle doğru yanıt C seçeneğidir.

Cevap: C

50. Öğrencilerin gülümsemeleri ve "Bu kez de köprü olmasın." sözünü açıklamaya gerek duymadan anlamaları, geçmişte birlikte yaşadıkları bir olaya dayanmaktadır. Sınıfta zaman içinde oluşan ortak deneyimlerin sonraki iletişim ve davranışları etkilemesi, ortak tarih özelliğini gösterir. Öğretmen bu deneyimi paylaşmadığı için başlangıçta tepkileri anlamlandıramamıştır. A seçeneğindeki çok boyutluluk, sınıfta farklı özelliklere sahip bireylerin ve çeşitli görevlerin bir arada bulunmasını ifade eder. B seçeneğindeki eş zamanlılık, birden fazla olayın aynı anda gerçekleşmesidir. C seçeneğindeki açıklık, sınıftaki davranışların diğer üyeler tarafından görülebilmesiyle ilgilidir. E seçeneğindeki öngörülemezlik ise önceden kestirilemeyen durumların ortaya çıkabilmesidir. Köprü maketinin yıkılması beklenmedik bir olay olsa da sorunun odağı, bu olayın aylar sonra bile sınıftaki iletişime anlam kazandırmasıdır. Bu nedenle doğru yanıt D seçeneğidir.

Cevap: D

51. Araştırmacının, dijital hizmetlere erişimdeki ekonomik eşitsizliklerin hem yazılı programda hem de derslerde ele alınmadığını belirlemesi, ihmal edilen programla açıklanır. Posner'ın sınıflandırmasında ihmal edilen program, öğrencilere öğrenme fırsatı sunulmayan konu, sorun ve bakış açılarını kapsar. A seçeneğindeki resmî program, yazılı belgelerde yer alan amaç ve içerikleri ifade eder. Örnekte kişisel verilerin korunması ve çevrim içi güvenlik bu kapsamdadır. B seçeneğindeki uygulamadaki program, derslerde fiilen gerçekleştirilen öğretim ve öğrenme yaşantılarıdır. C seçeneğindeki örtük program, okulun günlük ilişkileri ve uygulamaları aracılığıyla açıkça planlanmadan kazanılan tutum ve değerleri içerir. Burada belirleyici olan, bir tutumun dolaylı biçimde öğrenilmesi yerine ekonomik eşitsizlikleri inceleme fırsatının sunulmamasıdır. E seçeneğindeki ekstra program ise kulüp ve benzeri ders dışı etkinlikleri kapsar. Öğrencilerin söz konusu sorun üzerinde düşünme fırsatı bulamaması vurgulandığı için doğru yanıt D seçeneğidir.

Cevap: D

52. Öğrencilerin önce temel tasarım, sanat tarihi ve desen gibi geniş bir ortak bilgi temeli edinmeleri, ardından resim veya heykel alanına yönelmeleri ve son sınıfta belirli bir teknik üzerinde yoğunlaşmaları piramitsel yaklaşımı gösterir. Bu yaklaşımda içerik, geniş bir başlangıçtan giderek daralan uzmanlık alanlarına doğru düzenlenir. A seçeneğindeki çekirdek yaklaşımda, bütün öğrencilerin aldığı ortak bir bölümün çevresinde farklı ders seçenekleri sunulur. Örnekte ise ortak temelden başlayarak aşamalı uzmanlaşma öne çıkmaktadır. B seçeneğindeki doğrusal programlama yaklaşımı, konuların ön koşul ilişkilerine göre sıralanmasını esas alır. D seçeneğindeki sarmal yaklaşımda, aynı konular farklı aşamalarda yeniden ele alınarak derinleştirilir. E seçeneğindeki konu ağı-proje merkezli yaklaşımda ise içerik, birbiriyle ilişkili konular ve projeler etrafında örgütlenir. Son sınıfta bitirme çalışması hazırlanması, programın bütününün proje merkezli düzenlendiğini göstermez. İçeriğin giderek daralan alanlarda uzmanlaşmayı sağlaması nedeniyle doğru yanıt C seçeneğidir.

Cevap: C

53. İlk örnekte öğrencinin önlüğünü giymesi, araçlarını yerleştirmesi ve çarkın başında uygun oturuş pozisyonunu alması, devinişsel bir beceriyi gerçekleştirmek için hazırlık yapmasını gösterir. Bu nedenle kurulma basamağına örnektir. İkinci örnekte terzi, önceden kazandığı dikim becerisini müşterisinin hareket kısıtlılığına göre değiştirmektedir. Öğrenilmiş bir becerinin özel bir durumun gerektirdiği koşullara uyarlanması duruma uydurma basamağıdır. A seçeneğindeki algılama, beceriyi yönlendirecek duyusal ipuçlarını fark etmeyi içerir. C seçeneğindeki mekanikleşme, becerinin alışkanlık kazanılarak güvenle yapılmasını; beceri hâline getirme ise karmaşık hareketlerin akıcı ve ustaca gerçekleştirilmesini ifade eder. D ve E seçeneklerindeki yaratma, özgün bir hareket örüntüsü veya uygulama biçimi ortaya koymayı gerektirir. Terzi burada mevcut tekniğini belirli bir ihtiyaca uyarlamaktadır. D seçeneği ayrıca ilk örnekteki hazırlığı duruma uydurma olarak yanlış sınıflandırmıştır. Bu nedenle doğru yanıt B seçeneğidir.

Cevap: B

54. Öğrencilerin katıldıkları kulüp türleri, aralarında doğal bir üstünlük sırası bulunmayan kategoriler olduğundan sınıflama ölçeğiyle belirtilir. Satranç turnuvasındaki başarı sıraları, öğrencilerin birbirlerine göre konumunu gösterir; ancak sıralar arasındaki performans farklarının eşit olduğunu belirtmez. Bu nedenle sıralama ölçeğidir. Celsius sıcaklığı, eşit birimlere sahip olduğu hâlde sıfır noktası sıcaklığın yokluğunu göstermediği için eşit aralıklı ölçektir. Okunan kitap sayısı ise gerçek bir sıfır noktasına sahiptir ve oran karşılaştırmasına uygundur. Örneğin dört kitap, iki kitabın iki katıdır. Bu nedenle eşit oranlı ölçek kullanılmıştır. B seçeneğinde dört ölçek de yanlış sıradadır. C seçeneğinde ikinci ve üçüncü, D seçeneğinde birinci ve dördüncü, E seçeneğinde ise üçüncü ve dördüncü ölçeklerin yerleri değiştirilmiştir. Bu nedenle doğru yanıt sınıflama, sıralama, eşit aralıklı ve eşit oranlı ölçek sırasıyla verilen A seçeneğidir.

Cevap: A

55. Öğretmenin aynı sınav kâğıdına bir hafta arayla 78 ve 61 puan vermesi, puanlamanın tutarlı olmadığını gösterir. Bazı özelliklerin ilk okumada dikkate alınıp ikinci okumada göz ardı edilmesi, puanların değişken ölçütlere göre belirlendiğini ortaya koymaktadır. Her soru için ayrıntılı puanlama ölçütleri hazırlanması, aynı nitelikteki yanıtlara daha tutarlı puan verilmesini sağlayarak güvenirliği, özellikle puanlayıcı içi tutarlılığı artırmayı amaçlar. A seçeneğindeki kapsam geçerliği, soruların ölçülmek istenen konu ve becerileri yeterince temsil etmesiyle ilgilidir. B seçeneğindeki kullanışlılık, ölçme aracının hazırlanması, uygulanması ve puanlanmasının zaman, maliyet ve kolaylık bakımından uygunluğunu ifade eder. C seçeneğindeki görünüş geçerliği, sınavın amaçlanan özelliği ölçüyor gibi görünmesidir. D seçeneğindeki yordama geçerliği ise puanların gelecekteki bir performansı ne ölçüde öngörebildiğiyle ilişkilidir. Burada giderilmek istenen sorun aynı puanlayıcının farklı zamanlarda farklı puanlar vermesi olduğundan doğru yanıt E seçeneğidir.

Cevap: E

56. İki şubenin aritmetik ortalaması da 70 olduğundan ortalama başarıları eşittir. Ancak standart sapma, puanların ortalama çevresindeki yayılımını gösterir ve A şubesinde 5, B şubesinde 10'dur. A şubesinin standart sapması daha küçük olduğu için puanları ortalama çevresinde daha dar bir alana yayılmış, birbirine daha yakın dağılmıştır. Bu nedenle D seçeneği doğrudur. A seçeneği, ortalamalar eşit olduğu için yanlıştır. B seçeneğinin aksine, ortalama çevresinde daha fazla toplanan puanlar A şubesindedir. C seçeneğindeki gibi bütün öğrenciler 70 alsaydı A şubesinin standart sapması sıfır olurdu. E seçeneği de yanlıştır, çünkü ortalamaların eşit olması yayılımların eşit olmasını gerektirmez. Bu nedenle doğru yanıt D seçeneğidir.

Cevap: D

57. İlk öğrencide cihaz sesi, geçmişteki olumsuz yaşantılarla eşleşerek tek başına tedirginlik ve kalp atışlarında hızlanma oluşturmaya başlamıştır. Başlangıçta bu tepkileri uyandırmayan bir uyarıcının yaşantılar sonucunda tepki oluşturması tepkisel koşullanmadır. İkinci öğrencinin ise ödevleriyle ilgili olumlu geri bildirim aldıkça ödevlerini daha düzenli ve zamanında teslim etmesi edimsel koşullanmaya örnektir. Burada davranışın ardından gelen olumlu sonuç, davranışın tekrarlanma sıklığını artırarak olumlu pekiştirme işlevi görmektedir. A ve B seçenekleri ilk öğrenmeyi edimsel koşullanma olarak yanlış sınıflandırır. A seçeneğindeki gizil öğrenme, öğrenmenin kazanıldığı anda performansa yansımayıp uygun koşullarda ortaya çıkmasıdır. C seçeneğindeki sosyal öğrenme, başkalarının davranışlarını ve sonuçlarını gözlemleyerek öğrenmeyi içerir; ilk örnekte böyle bir model gözlemi bulunmamaktadır. D seçeneği ilk öğrenmeyi doğru verir, ancak içgörüsel öğrenme, bir problemin ilişkilerini kavrayarak çözüme ulaşmayı ifade eder. Bu nedenle doğru yanıt tepkisel ve edimsel koşullanmaların olduğu E seçeneğidir

Cevap: E

58. Meltem'in daha önce asansörden çekinmezken ablasının korkusunu gözlemledikten sonra tedirginlik yaşamaya başlaması dolaylı duygu yoluyla öğrenmeye örnektir. Sosyal öğrenme kuramına göre birey, bir modelin belirli bir durum karşısında gösterdiği duygusal tepkiyi gözlemleyerek benzer bir duygu geliştirebilir. Meltem de asansörde doğrudan olumsuz bir olay yaşamadan, ablasının tepkilerinden etkilenmiştir. A seçeneğindeki dolaylı pekiştirme, başkasının davranışının ödüllendirildiğini görerek o davranışı yapmaya yönelmektir. B seçeneğindeki dolaylı ceza, modelin cezalandırıldığını gözlemleyerek ilgili davranıştan kaçınmayı ifade eder. C seçeneğindeki dolaylı güdülenme, başkasının yaşantılarını gözlemleyerek bir davranışı yapma isteğinin artmasıyla ilgilidir. D seçeneğindeki öz yeterlik ise kişinin belirli bir görevi başarabileceğine ilişkin inancıdır. Örnekte belirleyici olan, ablanın korku tepkisinin gözlem yoluyla Meltem'de de ortaya çıkmasıdır. Bu nedenle doğru yanıt E seçeneğidir.

Cevap: E

59. Öğrencinin oyuncuyla ilgili ayrıntıları hatırlaması ve arkadaşının verdiği ipucuyla ismin hemen aklına gelmesi, bilginin uzun süreli bellekte bulunduğunu ancak başlangıçta geri getirilemediğini gösterir. "Dilimin ucunda" yaşantısı olarak da bilinen bu durumda uygun bir ipucu, bellekteki bilgiye erişimi kolaylaştırır. A seçeneğindeki duyusal kayıttan kısa süreli belleğe aktarılamama ve D seçeneğindeki başlangıçta kodlanamama, bilginin daha sonra ipucuyla hatırlanmasını açıklamaz. C seçeneğindeki kısa süreli bellek kapasitesinin aşılması, o anda zihinde tutulan bilgilerle ilgilidir. Örnekte ise geçmişte öğrenilmiş bir isme erişmekte güçlük yaşanmaktadır. E seçeneğindeki işlemsel bellek, bisiklet kullanma gibi becerilerin nasıl yapıldığına ilişkin bilgileri içerir; oyuncunun adı bu tür bir bilgi değildir. Bu nedenle doğru yanıt B seçeneğidir.

Cevap: B

60. Öğrencinin tek başına çözemediği iki işlemli problemleri öğretmeninin yönlendirici sorularıyla tamamlayabilmesi, yakınsak gelişim bölgesi kapsamında değerlendirilir. Vygotsky'ye göre bu bölge, bireyin bağımsız yapabildikleri ile daha yetkin birinin desteğiyle yapabildikleri arasındaki alanı ifade eder. Tek işlemli problemler öğrencinin mevcut bağımsız performansını gösterirken destekle de çözemediği daha karmaşık problemler, o görevler bakımından henüz bu bölgenin dışındadır. A seçeneğindeki bilişsel denge, Piaget'nin kuramında bireyin bilgileriyle karşılaştığı durumlar arasındaki uyumla ilgilidir. C seçeneğindeki özümleme, yeni bir yaşantının mevcut şemalarla açıklanmasıdır. D seçeneğindeki olgunlaşma, biyolojik gelişim sonucunda belirli işlevleri yerine getirebilecek düzeye ulaşmayı ifade eder. E seçeneğindeki özel konuşma ise çocuğun kendi davranışlarını yönlendirmek için kendisiyle sesli konuşmasıdır. Örnekte öğretmen desteğiyle gerçekleştirilebilen performans sorulduğu için doğru yanıt B seçeneğidir.

Cevap: B

61. Duru'nun telefonda öğrendiği iki parmakla büyütme hareketini müzedeki ekranda da kullanmaya çalışması özümlemedir. Piaget'ye göre özümleme, yeni bir durumun mevcut şemalarla ele alınmasıdır. Duru, müzedeki ekranı da önceden bildiği dokunmatik ekran şemasıyla kullanmaya çalışmıştır. Bu yöntem işe yaramayınca ekranların farklı biçimlerde çalışabileceğini anlayarak bilgisini değiştirmesi ve "+" düğmesini kullanması ise uyumsamadır. Uyumsamada mevcut şema, yeni durumun özelliklerine göre düzenlenir. B seçeneğinde bu iki sürecin sırası ters verilmiştir. C seçeneğindeki örgütleme, şemaların birbiriyle ilişkilendirilerek bütünleştirilmesidir. D seçeneğindeki korunum, görünüş değişse bile miktar gibi özelliklerin aynı kaldığını kavramayı ifade eder. E seçeneğindeki odaklanma ise bir durumun tek bir özelliğine yoğunlaşıp diğer özelliklerini gözden kaçırmaktır. Duru önce mevcut şemasını kullanmış, ardından yeni deneyimine göre bu şemayı değiştirmiş olduğundan doğru yanıt A seçeneğidir.

Cevap: A

62. Açıklamada doğuştan gelen dürtüler, yaşam enerjisinin yöneldiği bedensel haz bölgeleri ve bu bölgelerle ilişkili çatışmalar vurgulanmaktadır. Freud'un Psikoseksüel Gelişim Kuramı'nda libido olarak adlandırılan enerji, gelişim boyunca farklı haz bölgelerine yönelir. Bu dönemlerde ihtiyaçların karşılanma biçimi ve yaşanan çatışmalar kişiliğin oluşumunu etkiler. Dolayısıyla parça, kuramın biyolojik kökenli dürtülere dayanan yönünü öne çıkarmaktadır. A seçeneğindeki kültürel araçlar ve sosyal etkileşim vurgusu Vygotsky'nin sosyokültürel kuramıyla ilişkilidir. B seçeneğindeki modelleri gözlemleyerek öğrenme, Bandura'nın sosyal öğrenme kuramını yansıtır. C seçeneğindeki davranışların sonuçlarına göre kazanılması edimsel koşullanmanın temelidir. D seçeneğindeki bilinçli seçimlere verilen önem ise özgür iradeyi öne çıkaran yaklaşımlarla ilişkilidir. Freud'un açıklamasında doğuştan gelen dürtüler ve bedensel haz kaynakları belirleyici olduğundan doğru yanıt E seçeneğidir.

Cevap: E

63. Psikolojik danışmanın öğrencilerin ilgi, yetenek ve değerlerini dikkate alarak kendilerine uygun seçmeli dersleri belirlemelerine yardımcı olması yöneltme hizmetidir. Seçimlerden sonra öğrencilerle yeniden görüşerek derslerdeki deneyimlerini ve seçimlerinin ihtiyaçlarını ne ölçüde karşıladığını incelemesi ise izleme kapsamındadır. A seçeneğindeki bireyi tanıma, öğrencilerin özellikleri hakkında bilgi edinmeyi ifade eder. Örnekte bu bilgiler, ders seçimini desteklemek için kullanılmaktadır. B seçeneğindeki bilgi toplama ve yayma, dersler ve eğitim olanakları gibi konulardaki bilgileri derleyip öğrencilere ulaştırmayı kapsar. D seçeneğindeki psikolojik danışma, bireyin kendisini anlamasını ve yaşadığı güçlüklerle baş etmesini destekleyen profesyonel yardım sürecidir. A ve E seçeneklerindeki müşavirlik ise öğrencilerin gelişimini desteklemek amacıyla öğretmen ve veliler gibi kişilerle yürütülen danışmanlık ve iş birliği çalışmalarını içerir. Burada öğrencilerin önce seçim yapmalarına yardımcı olunmuş, ardından seçimlerinin sonuçları takip edilmiştir. Bu nedenle doğru yanıt yöneltme ve izleme hizmetlerinin olduğu C seçeneğidir.

Cevap: C

64. Psikolojik danışmanın öğrencilerden belirli bir etkinlikte birlikte olmak istedikleri sınıf arkadaşlarını seçmelerini istemesi ve bu tercihler üzerinden sınıf içi ilişkileri incelemesi sosyometri tekniğine örnektir. Bu teknik, karşılıklı seçimleri, tek yönlü tercihleri ve grup içindeki tercih edilme durumlarını belirlemeyi sağlar. Yeni öğrencinin seçimlerinin karşılık bulmaması ve sık söz alan öğrencinin daha az tercih edilmesi, öğrencilerin gözlenen davranışlarıyla grup içindeki konumlarının farklılaşabileceğini gösterir. A seçeneğindeki Kimdir bu? tekniğinde öğrenciler, verilen özelliklerin hangi arkadaşlarına uyduğunu belirtir. Burada ise birlikte çalışılmak istenen kişiler seçilmektedir. C seçeneğindeki anekdot kaydı, gözlenen belirli bir olayın veya davranışın koşullarıyla birlikte kaydedilmesidir. D seçeneğindeki derecelendirme ölçeği, bir özelliğin hangi düzeyde bulunduğunu belirlemeye yöneliktir. E seçeneğindeki otobiyografi ise kişinin kendi yaşamını yazılı olarak anlatmasıdır. Sınıf içindeki tercihler karşılaştırılarak ilişkiler incelendiği için doğru yanıt B seçeneğidir.

Cevap: B

65. Defne'nin alan seçimi, gelecekte üstlenmek istediği roller ve sürdürmek istediği yaşam biçimi açısından değerlendirildiği için görüşmede mesleki rehberlik ön plandadır. Mesleki rehberlik, bireyin kendisini ve seçeneklerini tanıyarak kariyerine ilişkin bilinçli kararlar vermesini destekler. A seçeneğindeki eğitsel rehberlik, ders seçimi, çalışma alışkanlıkları ve öğrenme güçlükleri gibi konuları kapsar. Alan seçimi bu hizmetle de ilişkili olsa da örnekte kararın gelecekteki yaşam ve kariyer beklentileriyle bağlantısı belirleyicidir. B seçeneğindeki kişisel-sosyal rehberlik, kendini tanıma, duygular ve kişiler arası ilişkiler üzerinde yoğunlaşır. Çevrenin beklentileri görüşmede ele alınsa da temel amaç Defne'nin geleceğine uygun alanı değerlendirmesidir. D seçeneğindeki önleyici ve E seçeneğindeki uyum sağlayıcı kavramları ise problem alanını değil, rehberliğin işlevlerini belirtir. Bu nedenle doğru yanıt C seçeneğidir.

Cevap: C

66. Öğretmenin animasyonu ve sesli anlatımı koruyup sesli açıklamaları aynen tekrarlayan uzun ekran metinlerini kaldırması, Mayer'in gereksizlik ilkesiyle ilişkilidir. Animasyonu izlemek ve aynı anda metni okumak, öğrencilerin görsel dikkatini bölerek bilişsel yükü artırabilir. Tekrarlayan metnin kaldırılması, öğrencilerin görsellere ve onları açıklayan sesli anlatıma odaklanmasını kolaylaştırır. A seçeneğindeki tutarlılık ilkesi, konuyla ilgisiz veya öğrenme amacına hizmet etmeyen ögelerin çıkarılmasını ifade eder. Burada kaldırılan metin konuyla ilgilidir, ancak sesli anlatımı tekrar etmektedir. B seçeneğindeki işaretleme, önemli bilgilerin vurgu, renk veya ok gibi ipuçlarıyla belirginleştirilmesidir. C seçeneğindeki kişiselleştirme, anlatımda konuşma diline yakın bir üslup kullanılmasını kapsar. D seçeneğindeki zamansal yakınlık, görseller ile ilgili açıklamaların eş zamanlı sunulmasıdır. Örnekte yapılan değişiklik, tekrarlayan yazılı anlatımın kaldırılması olduğundan doğru yanıt E seçeneğidir.

Cevap: E

67. Birinci öğretmenin öğrencilerin pizzacı rolünü üstlendiği ve kesirlerle ilgili kararlar vererek ilerlediği bir oyun tasarlaması, oyun temelli öğrenmeye örnektir. Öğrenilecek bilgi ve beceriler, oyunun görevleri ve kuralları içine yerleştirilmiştir. İkinci öğretmenin mevcut okuma çalışmalarına puan, rozet ve seviye ekleyerek katılımı sürdürmeye çalışması ise oyunlaştırmadır. Burada öğrenme etkinliği bütünüyle bir oyuna dönüştürülmeden oyun ögeleriyle desteklenmektedir. B seçeneğinde bu iki yaklaşımın sırası ters verilmiştir. C seçeneğindeki benzetim, gerçek bir durumun modelini sunarak denemeler yapmayı sağlar; pizzacı oyunu benzetim özellikleri taşıyabilse de görevler üzerinden oyunda ilerleme, oyun temelli öğrenmeyi öne çıkarır. Aynı seçenekteki programlı öğretim, küçük adımlar, etkin yanıt ve anında dönüte dayalıdır. D seçeneğindeki tam öğrenmede, belirli bir başarı ölçütüne ulaşmak için öğrenme eksikleri tamamlanır. E seçeneğindeki iş birlikli öğrenme ise ortak hedef doğrultusunda birlikte çalışmayı gerektirir. İkinci örnekte belirleyici olan oyun ögeleriyle katılımın desteklenmesidir. Bu nedenle doğru yanıt A seçeneğidir.

Cevap: A

68. Öğrencilerin tablet ekranında çalışma kâğıdını görmeye devam ederken onun üzerinde üç boyutlu kalp modelini incelemesi, gerçek ortamla dijital içeriğin birlikte sunulduğunu gösterir ve A seçeneğini doğrular. Modelin çalışma kâğıdındaki görselle bağlantılı olarak belirmesi B seçeneğini, tabletin hareket ettirilmesiyle farklı açılardan incelenebilmesi C seçeneğini destekler. Ekrana dokunarak kalbin bölümleri hakkında bilgi alınması da dijital içerikle etkileşim kurulduğunu gösterdiğinden E seçeneği doğrudur. D seçeneğinde belirtilen gerçek ortamdan tamamen koparak sanal bir çevreye taşınma ise sanal gerçekliğin özelliğidir. Artırılmış gerçeklikte kullanıcı gerçek ortamı görmeye devam eder ve bu görüntüye dijital ögeler eklenir. Soruda doğru olmayan ifade istendiği için doğru yanıt D seçeneğidir.

Cevap: D

69. İl ve ilçe millî eğitim müdürlüklerinin Bakanlığın belirlediği uygulama ile okullar arasında koordinasyon sağlaması, yerel ihtiyaçları değerlendirmesi ve bilgileri Bakanlığa iletmesi, aracı üst sistem konumunda olduklarını gösterir. Bu birimler, merkez yönetimiyle eğitim hizmetinin doğrudan sunulduğu okullar arasında bağlantı kurar. A seçeneğindeki temel sistem, bu sınıflandırmada eğitim hizmetinin üretildiği okullardır. C seçeneğindeki üst sistem, genel yönetim kararlarının alındığı Bakanlık merkez teşkilatını ifade eder. D seçeneğindeki sistemin çevresi, eğitim sistemini dışarıdan etkileyen toplumsal, ekonomik ve kültürel koşullar gibi unsurları kapsar. E seçeneğindeki sistemin çıktısı ise eğitim süreci sonunda öğrencilerin kazandığı yeterlikler gibi sonuçlardır. Soruda il ve ilçe müdürlüklerinin merkez ile okullar arasındaki bağlantı ve eş güdüm rolü vurgulandığı için doğru yanıt B seçeneğidir.

Cevap: B

70. Millî Eğitim Şûrası'nda alınan kararlar, eğitim politikalarının geliştirilmesine yön veren tavsiye niteliğindeki kararlardır. Eğitim sorunlarına ilişkin farklı paydaşların görüşlerini bir araya getirerek Bakanlığın çalışmalarına yol gösterir. A seçeneğindeki gibi yayımlanmasıyla bütün kurumlarda doğrudan uygulama zorunluluğu doğmaz; uygulama için yetkili makamların gerekli karar ve düzenlemeleri yapması gerekir. B seçeneğinin aksine şûra kararları öğretim programlarının yerine geçmez. C seçeneğinde belirtilen kanunlarla aynı hukuki güce sahip olma ve mevzuatı kendiliğinden değiştirme özelliği de bulunmaz. D seçeneği ise kararların kapsamını toplantıya katılan kurumlarla sınırlandırmaktadır. Oysa şûrada ülke genelindeki eğitim sistemine ilişkin öneriler geliştirilebilir. Bu nedenle doğru yanıt E seçeneğidir.

Cevap: E

71. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'ndeki on öğrenci profili özelliği vatansever, ahlaklı, bilge, cesaretli, estetik, iradeli, merhametli, sağlıklı, sorgulayıcı ve üretken olarak belirlenmiştir. B seçeneğindeki merhametli, üretken ve estetik özelliklerinin tamamı bu listede bulunmaktadır. A seçeneğindeki bilge ve iradeli listede yer alırken rekabetçi, on temel profil özelliğinden biri değildir. C seçeneğindeki sorgulayıcı ve sağlıklı doğru olmakla birlikte girişimci, ayrı bir ana profil özelliği olarak değil, cesaretli profilinin bir bileşeni olarak ele alınır. D seçeneğindeki vatansever ve ahlaklı listede bulunurken mükemmeliyetçi bulunmaz. E seçeneğindeki cesaretli ve üretken doğru olsa da itaatkâr on profil özelliği arasında sayılmamıştır. Bu nedenle doğru yanıt merhametli, üretken ve estetik özelliklerinin olduğu B seçeneğidir.

Cevap: B

72. Öğrencilerin grup içinde iş birliği yapması sosyal-duygusal öğrenme becerileriyle, verileri grafiklerle yorumlaması okuryazarlık becerileriyle, kaynakları tasarruflu kullanması ise değerlerle ilişkilidir. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nde bu üç alan, farklı derslerin öğrenme süreçlerine bütünleştirilen programlar arası bileşenler başlığı altında ele alınır. B seçeneğindeki öğrenme kanıtları, öğrencilerin öğrenme çıktılarına ulaşma durumunu belirlemeyi sağlayan ürün ve performansları kapsar. C seçeneğindeki alan becerileri, belirli bir ders veya disipline özgü becerilerdir. D seçeneğindeki kavramsal beceriler, karşılaştırma, çözümleme ve değerlendirme gibi düşünme süreçlerini içerir. E seçeneğindeki öğrenme eğilimleri ise merak, açık fikirlilik ve azim gibi öğrenmeye yön veren tutumları ifade eder. Soruda sosyal-duygusal öğrenme becerilerini, okuryazarlık becerilerini ve değerleri bir araya getiren üst başlık istendiği için doğru yanıt A seçeneğidir

Cevap: A

73. Kişi hak ve hürriyetleri bölümünde düzenlenen mülkiyet hakkı sadece kamu yararı gerekçesi ile sınırlanabilir.

Cevap: A

74. Olağanüstü hal döneminde çıkartılan Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin yargısal denetimi yapılmaz.

Olağan dönemde çıkartılan Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin ise yargısal denetimi Anayasa Mahkemesi tarafından yapılır.

Cevap: D

75. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'nun 12. maddesinde, sınavlarda kopya çekmeye teşebbüs etmek kınama cezasını gerektiren fiiller arasında sayılmıştır. Burada kopyaya teşebbüs etmek ile kopya çekmek veya çektirmek arasındaki ayrım önemlidir; kopya çekmek veya çektirmek ödeme kesintisi gerektirir. A seçeneğindeki istenen bilgileri kasıtlı olarak eksik veya gerçeğe aykırı bildirmek, B seçeneğindeki Akademide alkollü içki içmek veya Akademiye sarhoş gelmek, D seçeneğindeki hazırlık eğitimine mazeretsiz olarak toplam dört gün katılmamak ve E seçeneğindeki Akademi personelini veya öğretmen adaylarını tehdit etmek de ödeme kesintisi cezasını gerektiren davranışlardır. Bu nedenle ödeme kesintisi gerektirmeyen fiilin sorulduğu soruda doğru yanıt C seçeneğidir.

Cevap: C

76. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'nun 20. maddesine göre uzman öğretmen ve başöğretmen ünvanlarından ilgili sertifikanın düzenlendiği tarihten itibaren yararlanılır. Bu nedenle D seçeneğinde başlangıç tarihinin eğitimin tamamlandığı tarih olarak verilmesi yanlıştır. A seçeneği doğrudur; öğretmenlik mesleği öğretmen, uzman öğretmen ve başöğretmen olmak üzere üç kariyer basamağından oluşur. B seçeneği de doğrudur; uzman öğretmenlik için diğer koşullarla birlikte öğretmenlikte en az on yıl hizmet aranır. C seçeneğinde belirtildiği gibi kademe ilerlemesinin durdurulması cezası alanlar, cezaları özlük dosyalarından silindikten sonra bu ünvanlar için başvurabilir. E seçeneği de kanuna uygundur; uzman öğretmen veya başöğretmen ünvanı alanlara her ünvan için ayrı ayrı bir derece verilir. Soruda yanlış ifade istendiğinden doğru yanıt D seçeneğidir.

Cevap: D

77. 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 40. maddesine göre yaygın eğitim, örgün eğitime hiç katılmamış kişilerin yanında herhangi bir eğitim kademesinde bulunan veya bu kademelerden ayrılmış kişileri de kapsar. Bu nedenle A ve B seçenekleri doğrudur. 41. maddeye göre yaygın eğitim, birbirini destekleyen genel ve mesleki-teknik iki bölümden oluşur ve örgün eğitimle birbirini tamamlayacak, birbirinin olanaklarından yararlanacak biçimde düzenlenir. Dolayısıyla C ve D seçenekleri de doğrudur. E seçeneğindeki meslek kazandırma, yaygın eğitimin amaçlarından biridir; ancak yaygın eğitimin temel amacı bu ifadeyle sınırlandırılamaz. Okuma yazma öğretme, eksik eğitimi tamamlama, kültürel gelişimi destekleme, sağlıklı yaşam alışkanlıkları kazandırma ve hâlihazırda çalışanların mesleki gelişimini sağlama da amaçları arasındadır. Bu nedenle doğru yanıt E seçeneğidir.

Cevap: E

78. 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 50/A maddesine göre öğretmenler yaz tatilinde aralıksız iki ay izinlidir ve bu süre korunarak kalan tatil zamanlarında yönetmelikle belirlenen mesleki çalışmalara katılmakla yükümlüdür. Bu nedenle A seçeneği doğrudur. B seçeneği, yaz tatilinin tamamını izin kabul ettiği ve mesleki çalışma yükümlülüğünü kaldırdığı için yanlıştır. C seçeneğinin aksine, rehberlik öğretmenleri ihtiyaç hâlinde tercih danışmanlığı, alan ve ders seçimi ile öğrenci tanılama çalışmalarında izin ve tatil dönemlerinde görevlendirilebilir; bu durumda izinleri bir aydan az olamaz. D seçeneği de yanlıştır; ikinci görev olarak okul yöneticiliği verilen öğretmenlerin yıllık izinleri, 657 sayılı Kanun'un ilgili hükümlerine göre düzenlenir. E seçeneğinde belirtilen on beş günlük sınır da uygun değildir. Kanunda belirtilen koşullarda yaz tatilinde telafi eğitimi nedeniyle izinler kısaltılabilse de bir ayın altına indirilemez. Bu nedenle doğru yanıt A seçeneğidir.

Cevap: A

79. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'nun 52. maddesine göre veli, vasi veya aile başkanı, çocuğun mecburi ilköğretim kurumuna düzenli devamını sağlamakla ve mazereti nedeniyle okula gidemediğinde durumunu en geç üç gün içinde okul idaresine bildirmekle yükümlüdür. Soruda öğrencinin kullanabileceği izin süresi değil, mazeretin okula bildirilmesi için tanınan süre sorulmaktadır. A seçeneğindeki iki gün, kanunda belirtilen üst sınırı karşılamaz. C, D ve E seçeneklerindeki beş, yedi ve on günlük süreler ise bildirim süresini aşmaktadır. Bu nedenle doğru yanıt B seçeneğidir.

Cevap: B

80. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'nun 49. maddesine göre, nüfus hüviyet cüzdanı bulunmayan veya henüz nüfus kaydı yaptırılmamış çocukların yaşları, çocuklar görülmek suretiyle ihtiyar kurullarınca belirlenir ve bu çocuklar mecburi öğrenim çağındaki çocuklar çizelgesine yazılır. A seçeneğindeki okul müdürlüğü ile B seçeneğindeki ilçe millî eğitim müdürlüğü, eğitim ve kayıt süreçlerinde görev alsa da bu hükümde yaş belirleme görevi onlara verilmemiştir. C seçeneğindeki nüfus müdürlüğü, nüfus kayıt işlemleriyle ilgili olduğu için güçlü bir çeldiricidir; ancak soruda nüfus kaydı oluşturulması değil, belirtilen çocukların yaşlarının çizelgeye alınmak üzere belirlenmesi sorulmaktadır. E seçeneğindeki ilçe sağlık müdürlüğü de maddede yetkilendirilen birim değildir. Bu nedenle doğru yanıt D seçeneğidir.

Cevap: D